

KEDİDE KORONAVİRÜS ENFEKSİYONU FELINE INFECTIOUS PERITONİTİS (FIP)

KISA BİLGİ NOTU

Koronavirüsün yüzeyinde çubuksu uzantıları vardır. Söz konusu çıkıntılara, Latince'deki "corona" yani "taç" anlamından yola çıkılarak bu virüslere Koronavirüs (taçlı virüs) ismi verilmiştir.

Koronavirüs insan, sığır, kedi, köpek, yarasa, kemirgen ve kanatlılarda bulunabilmektedir.

Kedilerin sıklıkla karşılaştığı bir virüs olup kedilerin neredeyse yarısı bu virüsle hayatlarında bir kez karşılaşır. Her yaş kediyi etkileyebilmektedir. Enfekte kediler virüsü dışkı ve salyalarıyla iki ay kadar yayabilmektedirler. Virüs dış ortamda dört hafta kadar canlı kalabilir.

İnsanlara geçtiğine dair bir bulgu yoktur.

Feline Enteric Coronavirus:

Bir çok kedinin barsaklarında koronavirüs saptanabilir, kedi bu durumu basit bir ishal ile atlatılabilirken hastalık, açlık, travma gibi çeşitli stres hallerinde koronavirüs mutasyonla form değiştirir ve

Feline Infectious Peritonitis (FIP) şekillenir.

Bu hastalık ilk olarak 1960'lı yıllarda tanımlanmıştır.

Koronavirüsü alan kedilerin yaklaşık % 2'sinde virüsün mutasyona uğradığı yani FIP şekillendiği görülür. Virüs alyuvarlara yerleşir ve tüm vücuda yayılır. Bağışıklık sistemini çökertir.

Bazı kediler bu mutant virüse karşı genetik olarak dayanıklı olabilir ve bu kedilerde hastalık tablosu gelişmeyebilir.

Hastalığın kuluçka süresi iki hafta ile birkaç ay arasında değişebilmektedir.

Kedide antibiyotiğe cevap vermeyen 39,5-41,5 °C'lik ateş, karnında şişlik, solunum güçlüğü, sarılık, halsizlik, kilo kaybı, sinirsel bulguların olması gibi belirtilerden biri varsa hiç vakit kaybetmeden veteriner hekime başvurmak gerekmektedir.

Bu hastalığın kuru ve yaş olmak üzere iki ayrı formu bulunmaktadır.

Yaş-Islak Form FIP

Daha öldürücüdür, kediyeye daha çok rahatsızlık verir. Kan damarlarında yaptığı deformasyonla kanın sıvı kısmının karın bölgesinde ve dokularda birikmesine sebep olur.

Kuru Form FIP

Karın bölgesinde sıvı birikimi yoktur. Islak forma göre daha yavaş ilerleyen, daha zor gözlemlenen fip formudur. Göz ve sinirsel belirtiler de görülebilir. Belirtiler yavaş geliştiğinden ve nispeten hafif olduğundan tanı zor konabilir.

Nadir durumlarda klinik bulgularda düzelme gözlense de birkaç hafta ya da birkaç ay sonra hastalığın tekrarlaması sık karşılaşılan bir durumdur.

Hastalık aslında koronavirüsün kendisinden değil, ona karşı gelişen bağışıklık sisteminin yanıtından olduğu görüşü sebebiyle bağışıklık sistemini baskılayıcı ilaç kullanımı önerilmekle beraber bu uygulamalar kedinin ömrünü pek uzatmamaktadır.

FIP hastalığının kesin bir tedavisi olmamakla beraber;

GS-441524; son iki üç yıl içinde FIP'li kedilerin tedavisinde kullanılabilen güçlü antiviral etki gösteren küçük bir moleküldür.

GS-441524'ün günlük dozu 2,0 mg/kg olarak kullanılır. Asgari tedavi süresi 12 hafta yani 84 gündür.

Hastayı destekleme amaçlı vitamin ilaçları, özellikle C vitamini kullanılabilir, gerek görülürse antibiyotik de kullanılabilir.

Islak FIP'te karında biriken suyun zaman zaman alınması kedinin solunumunu rahatlatır.

Korunmak amacı ile kedinin yaşadığı ortamlar, yemek kapları ve özellikle kedi kum havuzu temiz tutulmalıdır. Kedinin beslenmesine dikkat etmek gerekir.

Kediyeye strese sokabilecek durumları en aza indirin, mesela elektrikli süpürge ile onu korkutmayın! 😊